

Sayı: 2026/005

Konu: 50 kW Altı Mesken Tipi GES Proje Onay Süreçlerinde İstenen “Tesis Yeri Uygunluk Belgesi” (GES Uygunluk Belgesi) Yerine Yapı Kullanım İzin Belgesi, Teknik Beyan ve Denetim Esaslı Belgelerin İkame Edilmesi Hakkında Talep Bildirimi.

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
ENERJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA

ACIKLAMALAR:

Ülkemizin enerji bağımsızlığı hedefleri ve iklim değişikliği ile mücadele politikaları kapsamında, Meskenlere kurulacak 50 kW altı çatı tipi Güneş Enerji Santrallerinin (GES) yaygınlaştırılması stratejik bir önem arz etmektedir. Ancak uygulama aşamasında, belediyeler tarafından düzenlenen “**GES Uygunluk Belgesi**” süreci, amacından çok uzaklaştırılmış, projenin hayata geçirilmesini engelleyen bir “bürokratik bariyer” haline getirilmiştir.

Mesken tipi çatı üstü Güneş Enerji Santrallerinin (GES) yaygınlaştırılması sadece ekonomik bir tercih değil, şebeke sürdürülebilirliği açısından da zorunluluktur. PROJE ONAY aşamasında istenen “GES Uygunluk Belgesi” (30.12.2014 tarih ve 29221 sayılı Resmi Gazete’de Bakanlığınız tarafından yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği’nin Ek-2 B “Belgeler ve Hesaplar” dokümanı kapsamında “Tesis Yeri Uygunluk Belgesi” adı altında talep edilmektedir), aşağıda detaylıca belirtildiği üzere projenin uygulanabilir olmasının önüne geçmekte, teknik, mali ve sürdürülebilirlik açısından artık zaruri bir hal alan enerji dönüşümünü engellemektedir. Ayrıca, **GES Uygunluk Belgesi**’nin yarattığı sıkıntılar, Bakanlıklar ve ilgili Müdürlükleri tarafından yayımlanan birçok yönetmeliğin sahada uygulanabilir olmasının da önüne geçmektedir.

Söz konusu belgenin yarattığı tıkanıklığa çözüm sunmak ve neden başka belgelerle ikame edilmesi gerektiğini gerekçeleriyle arz etmek isteriz:

1. Mükerrer Evrak ve Gereksiz İdari Yük: Belediyeler, “GES Uygunluk Belgesi” için hali hazırda TEDAŞ/EDAŞ proje onay dosyalarında bulunan tapu kaydı, çağrı mektubu, statik hesap, vekaletname gibi belgeleri yeniden talep etmektedir. Bu durum, aynı belgelerin farklı kurumlarda defalarca incelenmesine ve ciddi bir zaman kaybına yol açmaktadır.

2. Bürokratik Uygulama Farklılıkları: Belediyelerin “GES Uygunluk Belgesi” adı altında; doğalgaz veya elektrik aboneliği başvurularında dahi istenmeyen, betonarme performans testi, vefat etmiş mimarların mirasçılarında taahhütname alınması veya mevcut yapıya yangın merdiveni şartı koşulması gibi, enerji dönüşümüyle ilgisi olmayan talepleri süreci imkansız kılmaktadır. Ayrıca, her belediyenin farklı evrak listesi ve yasal üst sınırı olmayan yüksek harç bedelleri talep etmesi, “yatırımın öngörülebilirliği” ilkesini zedelemektedir.

3. Can ve Mal Güvenliği Riski: Belediyelerde yaşanan “GES Uygunluk Belgesi” ile ilgili sıkıntılardan dolayı, mesken sahipleri yasal prosedürleri takip etmek yerine kayıt dışı (kabulsüz) kurulumlara yönelmektedir. Bu durum, yenilenebilir enerji sistemlerinin kayıt altına alınmasını zorlaştırmanın yanı sıra, mühendislik denetiminden mahrum kalan tesisatlar nedeniyle hem kullanıcı hem de şebeke bazında ciddi riskler doğmasına sebebiyet verilmektedir.

4. Şebeke Kararlılığı ve Teknik Gereklilik: Meskenlerde kullanımı hızla artan elektrikli araç (EV) şarj üniteleri ve ısı pompaları, şebeke üzerinde kontrolsüz bir yük artışı yaratmaktadır. Mesken tipi GES kurulumları, bu yüksek tüketimi üretim noktasında sönmüleyerek; başta can ve mal kaybını önleyen, dağıtım trafolarındaki aşırı ısınma, yangın riski ve gerilim düşümlerini engelleyen teknik bir emniyet mekanizması işlevi görmektedir.

Cözüm Önerimiz: Sürecin sadeleşmesi adına, **Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği Ek-2 B** listesinde yer alan "Tesis Yeri Uygunluk Belgesi"(GES UYGUNLUK BELGESİ) yerine aşağıdaki belgelerin yeterli kabul edilmesini talep etmekteyiz:

- Yapı Kullanım İzin Belgesi:** İlgili Belediyesi tarafından düzenlenen, yapının yasal statüsünü ve halihazırda fen ve sanat kurallarına uygun olarak tamamlandığını kanıtlayan en temel ve yeterli belgedir.
- Onaylı Statik Proje ve Hesap Raporu:** Uzman İnşaat Mühendisleri tarafından hazırlanan, çatının ek yükü taşıyabileceğini teknik olarak ispatlayan asıl dokümandır.
- Elektrik Mühendisi Taahhütnamesi:** Sistemin elektrikli güvenliğini taahhüt eden, sistemin can ve mal güvenliğine uygun kurulacağına dair hukuki sorumluluğunu üstlenen belgedir.
- İnşaat Mühendisi Taahhütnamesi:** Sistemin statik açıdan güvenliğini taahhüt eden, sistemin can ve mal güvenliğine uygun kurulacağına dair hukuki sorumluluğunu üstlenen belgedir.

Hukuki Dayanak: Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 59/2 maddesi uyarınca; çatı üstü GES uygulamaları, yapı ruhsatına tabi işlemlerden muaf tutulmuştur. Bu kapsamda, ruhsata tabi olmayan bir işlem için belediyeden "uygunluk" adı altında ruhsat benzeri bir onay sürecinin dayatılması, ilgili yönetmeliğin ruhuna ve usul ekonomisine aykırıdır. Mühendislerin imzalı taahhütnameleri, kamu kurumlarının üzerindeki teknik denetim riskini uzman müelliflere devrederek bürokrasiyi "beyan esaslı" ve verimli bir modele taşıyacaktır.

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda arz edilen teknik, mali ve hukuki gerekçelerle; 50 kW altı mesken tipi GES projelerinde "**Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nin Ek-2 B "Belgeler ve Hesaplar" dokümanı kapsamında**" istenen "**GES Uygunluk Belgesi**" yerine **Yapı Kullanım İzin Belgesi ve Teknik Taahhütnamelerin** kabul edilerek hem kullanıcı mağduriyetlerinin giderilmesi hemde yasal düzenlemelerin sahada uygulanabilir olmasını sağlayacak bu düzenlemenin hayata geçirilmesi hususunu bilgi ve takdirlerinize arz ederiz.

Halil DEMİRDAĞ,
GENSED
Yönetim Kurulu Başkanı